

Upprättade år 2006	Ärendenummer X0688
Ärende Detaljplan för Lasarettet 16 Bollnäs tätort och kommun	
Kommun Bollnäs	
Län Gävleborg	

Till akten hör

....1.... band

....10.... numrerade sidor

..... inneliggande kartor

....1.... andra kartor

2183-P06/7

LASARETTET 16, Bollnäs tätort och kommun, Gävleborgs län

Carly Corcoran

Jenny Bolmer

Jenny Bollner
praktikant, studerande till fysisk planerare

- antogs av Miljö- och byggnämnden 2005-09-05, § 90
- beslutet vann laga kraft 2005-09-29
- genomförandetid t o m 2020-09-29

PLANDATA

Planområdet omfattar fastigheten Lasarettet 16, som är beläget ca 1,5 km väster om Bollnäs centrum. Kommunen äger marken inom planområdet som är ca 4,6 ha.

HANDLINGAR

Planförslaget utgörs av

- Plankarta med bestämmelser
- Plan- och genomförandebeskrivning
- Fastighetsägarförteckning

Bilaga : Läns museets rapport 1998:21

SYFTE OCH HUVUDDRAG

Syftet med ändringen av gällande detaljplan är att ändra användningen från allmänt ändamål till en användning som är fri men tar hänsyn till områdets kulturhistoriska värden. Motivet för detta är att ge ett brett användningssätt för nya verksamheter. Utöver det föreslås en ny byggrätt för ett gatukök.

Den bebyggelse och miljö som finns kvar av den sjukhusverksamhet som en gång bedrivits på området har stora kvalitéer, och har ett bevarandevärde. Dessa byggnader föreslås inte få förvanskas.

TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDE

Översiktsplan

För Bollnäs tätort gäller den fördjupade översiktsplanen, vilken antogs av kommunfullmäktige 18 september, 1995. I denna är planområdet markerat som strategiskt reservområde för utbyggnad av bostäder.

Detaljplan

Dessa detaljplaner gäller för området:

- Förslag till ändring av stadsplanen för del av Bollnäs stad "södra delen", på beslut av Kung. Maj:ts den 21 december 1951.
- Förslag till ändring och utvidgning av stadsplan för Lasarettsvägen delen Läroverksgatan – Södra Backgatan i Bollnäs tätort och kommun, Gävleborgs län. Laga kraft den 2 september 1982.
- Detaljplan för del av Lasarettsvägen vis södra Backgatan och Lillbergsgatan, Bollnäs tätort och kommun, Gävleborgs län. Laga kraft 1999-06-05
- Detaljplan för korsningen vid Lasarettsvägen/Björkhamregatan Bollnäs tätort och kommun, Gävleborgs län. Laga kraft den 6 juli 2001.

Ovanstående gällande detaljplaner anger användning allmänt ändamål. Ett markområde ned mot Sjukhusvägen är markerat som skyddsbälte samt mark som inte får bebyggas. Planområdets östra del, där parkering finns idag, är belägen på mark som inte får bebyggas. Intill den östra plangränsen finns ett stråk där mark skall vara tillgänglig för allmän gångtrafik. Planområdets gräns mot Sjukhusvägen anger tre in- och utfarter med ett utfartsförbud med stängselskyldighet där emellan.

Miljökonsekvenser

Detaljplaneändringen synes inte medföra några påtagliga negativa miljökonsekvenser.

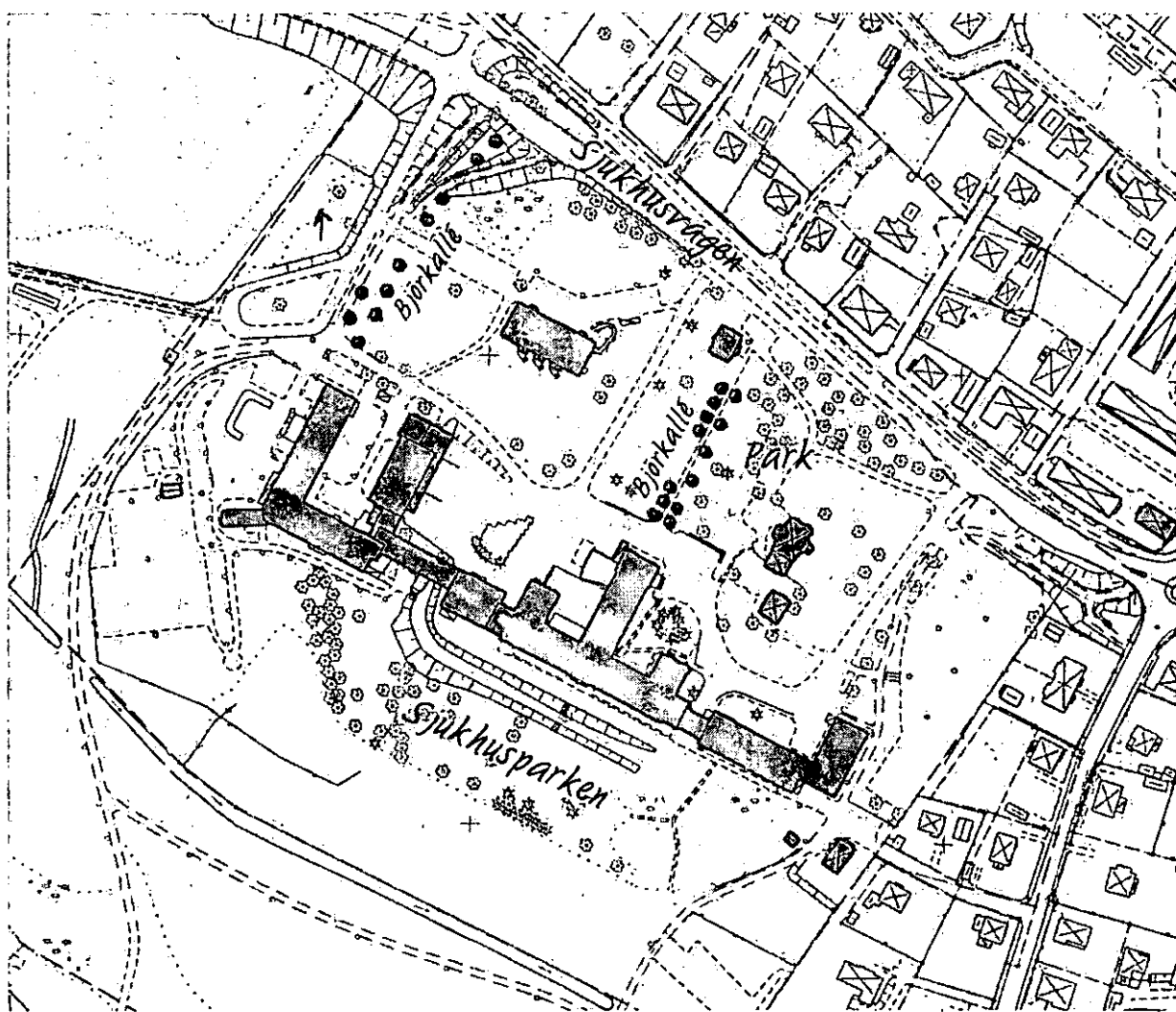
FÖRUTSÄTTNINGAR OCH FÖRÄNDRINGAR

1998 genomförde länsmuseet Gävleborg en utredning över det gamla sjukhusområdet. En kulturhistorisk byggnadsinventering utfördes, och kulturhistoriska värden pekades ut. Även riktlinjer för hur byggnaderna och dess miljöer bör renoveras och bevaras angavs. Arbetet resulterade i rapporten *"Bollnäs lasarett – byggnadshistorisk beskrivning och riktlinjer för bevarande"*, rapport 1998:21.

Sammanfattande kan sägas att Bollnäs lasarett i huvudsak bevarat den karaktär det fick vid den stora utbyggnadsfasen omkring 1950.

Av stort kulturhistoriskt värde är att alla byggnader från 1923, utom kapell och ekonomibyggnad, fortfarande finns bevarade i mer eller mindre ursprungligt skick och att även den ursprungliga markplaneringen med sina planteringar till stor del är bevarad, t.ex. parken mot söder och björkallén samt de planterade barrträden. I området finns också stentrappor med konstfullt formade smidesräcken. Årsringarna i lasarettets byggnadshistoria är lätt att avläsa. Anläggningen som helhet har därför ett stort arkitekturhistoriskt, kulturhistoriskt och socialhistoriskt värde.

Hela området föreslås få bestämmelsen "Q", kulturresevat. Det innebär att användningen är fri så länge den inte inkräktar på själva bevarandet eller stör omgivningen.

Karta över sjukhusparken samt parkområde.

Sjukhuspark

På planområdets södra del finns tydliga spår av den sjukhuspark som anlades år 1923. Idag har parken börjat växa igen och dess ursprungliga karaktär börjar gå förlorad. Många träd finns dock kvar, samt den granittrappa med konstfullt format smidesräcke som leder från den äldsta delen av huset nedför terrasseringarna mot grönskan. Sjukhusparken är en värdefull kvalitet för området, och bör därför bevaras samt återställas i den mån det är möjligt.

Park

Parkområdet i norra delen av planområdet har även den en speciell karaktär och tillför grönska bland bebyggelsen, med dess träd och gräsytor. Här finns även två björkalléer vilka faller under förordningen om biotopskyddsområden 7 kap 11 § MB. På området finns även granittrappor vilka är bevarandsvärda.

Både sjukhusparken samt parkområdet har ett stort kulturhistoriskt värde. De är viktiga att bevara för att förstå lasarettens ursprungliga utseende och dessutom har de ett stort miljömässigt värde.

Parkområde och bebyggelse i harmoni med varandra.

Arbetsplatser

På planområdet bedrivs idag olika sorters verksamheter bl.a. skola, dagis och kontor. Detaljplaneändringen innebär att användningen för planområdet ändras från allmänt ändamål till en friare användning så länge den inte inkräktar på själva bevarandet eller stör omgivningen. En mindre ny byggrätt för gatukök föreslås mot Sjukhusvägen. De nya användningsbestämmelserna stärker områdets bevarande och den nya byggrätten bedöms inte påverka dess omgivningar.

Byggnadskultur och gestaltning

På planområdet finns sex byggnader kvar av den sjukhusverksamhet som en gång bedrivits på området. Dessa byggnader är viktiga att bevara då de har stora arkitektur-, kultur- och socialhistoriska värden.

Den centrala byggnaden är ett värdefullt och välbevarat exempel på 1920-talets monumentala sjukhusbyggnader i nyklassicistisk stil. Ursprungliga inredningar från 1923, vestibul, trapphus

samt snickerier, har ett stort kulturhistoriskt värde. Även detaljer från ombyggnaden 1952 är av kulturhistoriskt värde.

Den tillbyggnad som senare utfördes ger en intressant inblick i 1950-talets kliniska sjukhusideal.

Den östra byggnadskroppen från slutet av 1940-talet är en god exponent för sin tids sjukhusbyggande i funktionalistisk stil. Även om stora ombyggnader har skett finns mycket av den ursprungliga karaktären kvar.

Även övriga byggnader har kulturhistoriska värden då de utgör en del av det ursprungliga lasarettet. Dess bevarande är viktigt för att förstå områdets ursprungliga helhet.

Rapporten *"Bollnäs lasarett – byggnadshistorisk beskrivning och riktlinjer för bevarande"* skall vara ett kunskapsunderlag för bygglovprövning samt inför underhåll och restaureringar av byggnaders exteriör samt interiör. I den görs en kulturhistorisk bedömning, kulturhistoriskt värdefulla detaljer redovisas samt förslag till riktlinjer för bevarande.

Illustration

Illustrationsskissen visar hur föreslagen ny byggrätt samt parkering kan utformas och kopplas till övriga planområdet.

Den nya byggrätten placeras på planområdets nordöstra del, där den får en bra koppling till det befintliga gång- och cykelvägnätet längst med Sjukhusvägen. Byggnaden ordnas så att uteservering placeras utefter gång- och cykelvägen vilket leder till bra skyltningsmöjlighet mot Sjukhusvägen.

För att stärka rumskänslan planteras träd och buskar. För byggrätten införs bestämmelser om att byggnadshöjden maximalt får uppgå till 4,0 meter. Taktäckning skall bestå av rött lertegel, detta för att skapa enlighet med övrig bebyggelse på området.

Parkeringen där byggrätten är belägen föreslås även den få ny utformning. Parkeringsplatser rättas upp, och rundkörning möjliggörs. Träd planteras i öar, detta för skapa grönska och ge rumskänsla.

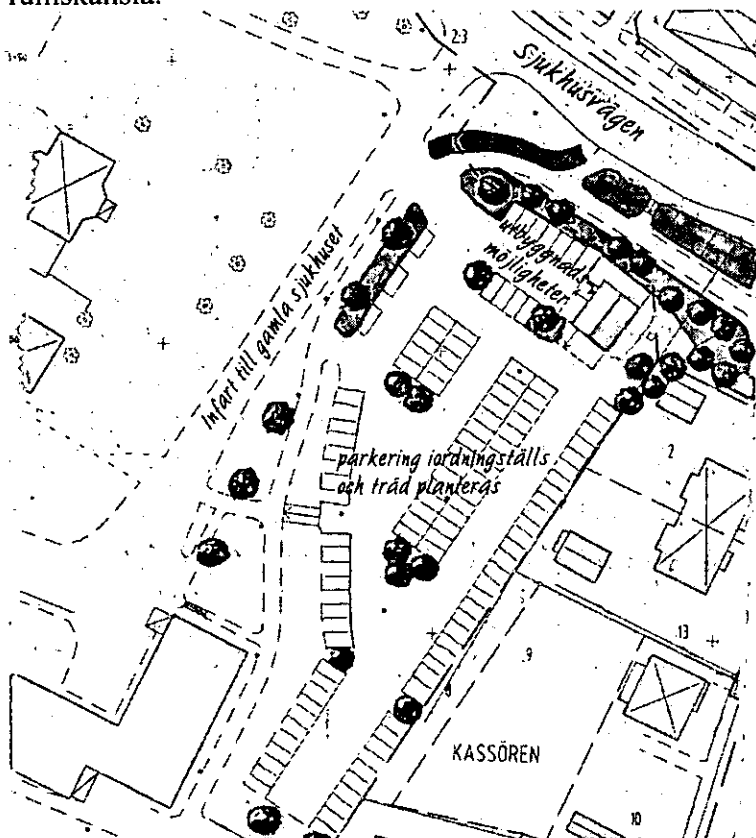

Illustration över den nya byggrätten samt parkering.

Gator och trafik

Gatunät

Sjukhusvägen är huvudgata. Till planområdet finns idag tre in- och utfarter till Sjukhusvägen. I den gällande detaljplanen säkerställs dessa, vilket även den nya detaljplanen föreslår. Läns museet Gävleborg anser att det är viktigt att det gamla vägsystemet bevaras.

Gång- och cykelnät

Längs med Sjukhusvägen finns ett välutvecklat gång- och cykelnät som planområdet är sammankopplat med. Planområdet ansluts även till Sävsbergsområdet, via gång- och cykelvägar i väst och öst.

Detaljplaneändringen medför att det område som tidigare funnits reserverat för allmän gång- och cykelväg, i planområdets östliga del, flyttas till det läge längre västerut där gång- och cykelvägen är utbyggd.

Parkering

Parkeringen finns dels i anslutning till befintliga byggnader dels som större sammanhängande parkeringsytor. Denna princip bör bibehållas så att parkområdet, som har ett stort bevaringsvärde, inte slås sönder. Läns museet Gävleborg anger i sin rapport att ett mål bör vara att inte öka antalet asfalterade parkeringsytor.

Teknisk försörjning

Vatten och avlopp

Den nya byggrätten ansluts till det kommunala nätet.

GENOMFÖRANDE

Området är i princip utbyggt. Någon intressent finns för närvarande inte för eventuellt gatukök.

ORGANISATORISKA FRÅGOR

Genomförandetid

Genomförande tiden föreslås till 15 år från den dag detaljplanen vinner laga kraft.

EKONOMISKA FRÅGOR

Planförslaget innebär inga kommunala kostnader.

MEDVERKANDE TJÄNSTEMAN

Detaljplanen är upprättad av praktikant Jenny Bollner, studerande till fysisk planerare, i samarbete med Göran Göransson, planingenjör, samhällsbyggnadskontoret, Bollnäs.